

Erbij horen. Zelf verantwoordelijk zijn.

Waarom flexibele maatschappelijke opvang in Weert zo goed werkt

Het is vernieuwend, het zorgt dat kwetsbare mensen erbij horen, en het is een succes in de praktijk: de flexibele maatschappelijke opvang, uitgevonden in de gemeente Weert.

Flexibele maatschappelijke opvang houdt in dat er geen centrale opvang is, maar dat dak- en thuislozen gespreid over de gemeente worden opgevangen in verschillende woningen. Heel in het kort werkt het zo: wie geen plek heeft om te slapen, kan terecht in het Zelfregiecentrum. In deze inloop is het aanmeldcentrum voor de daklozenopvang gevestigd. Het is er warm, menselijk en gezellig. Je hebt er een praatje en iemand kijkt samen met je naar jouw situatie. Zijn er nog mogelijkheden binnen het eigen netwerk of ben je aangewezen op de maatschappelijke opvang? In dat geval helpen ze je met inschrijven. Je kunt dan logeren in een woning die in een gewone wijk staat. Om acht uur 's avonds is de woning open, vanaf het moment dat je er naar binnen gaat, blijf je ook binnen. Dat is de deal. Het geheim van de logeerwoningen is dat ze voor het grootste deel worden beheerd door dak- en thuislozen zelf, al is er ook een professional in de buurt, want soms is dat nodig. Een flexibel bed

voor de nacht is voor de eerste nood.

Vervolgens moet de situatie blijvend verbeteren. Binnen vijf dagen ga je daarom samen met een professional – dat kan ook een ervaringsdeskundige zijn – aan de slag met een toekomstplan, je krijgt passende hulp. De nachtopvang voor de eerste nood zijn de 'flexibele plekken'. Vanaf het moment dat er een toekomstplan is, wordt gesproken van 'trajectbedden'. Zo'n trajectbed is niet altijd onmiddellijk beschikbaar, het kan zijn dat je een poosje op de wachtlijst staat. Als je vervolgens op een trajectbed verblijft, heb je een eigen sleutel en daarmee ook overdag toegang tot de woning. Ook kun je elke dag van de week terecht in het Zelfregiecentrum. Het streven is dat je maximaal twaalf weken verblijft op een trajectbed en dat er daarna een geschikte plek is gevonden om te wonen. Hetzij geheel zelfstandig, hetzij met begeleiding. Dit lukt niet altijd, maar de

termijn van zes maanden wordt vaak wel gehaald. De flexibele maatschappelijke opvang in Weert bestaat uit zes flexibele bedden-voor-de-nacht en zes trajectbedden. Daarnaast zijn er twee plekken voor dakloos geraakte gezinnen. Ook voor hen is de opvang gericht op snelle en duurzame uitstroom. Het gebeurt daarnaast wel eens dat er iemand acuut op straat staat, terwijl het Zelfregiecentrum al gesloten is. Voor die gevallen is er in de flexibele maatschappelijke opvang een calamiteitenbed gereserveerd.

Waarom het werkt

Mensen ervaren de flexibele opvang als veel prettiger dan de traditionele maatschappelijke opvang, vertelt beleidsadviseur Saskia Doek. 'Je belt 's avonds aan bij een normaal huis en je wordt ontvangen door een ervaringswerker. Je krijgt een kamer voor de nacht voor jezelf in plaats van een bed in een zaal met anderen. Daardoor zijn er minder incidenten dan vroeger. Overdag ben je welkom bij het Zelfregiecentrum, daar is brood, douchegelegenheid en je kunt er je was doen. Je blijft zelf aan zet.'

Centraal in het Weerter model staan de waarden van het Zelfregiecentrum waar mensen gewoon zichzelf mogen zijn. 'Waar word je blij van? Dat is onze eerste vraag,' zegt manager Jozé Moonen die aan de wieg stond van het Zelfregiecentrum. 'De problemen komen we vanzelf wel tegen.'

Hecht samenwerken

Je bestaan weer op orde. In de periode van het trajectbed doe je alles wat daarvoor nodig is. Dat kan zijn: werken aan een stabiel inkomen en/of schuldhulp, werken aan verslavingsproblematiek of psychische vraagstukken. Je gaat zelf aan de slag en je krijgt begeleiding vanuit het Zelfregiecentrum. 'Mensen gaan aan het werk met alles wat nodig is om verantwoord te kunnen gaan wonen,' zegt Saskia Doek. Voor de begeleiding staat in beginsel maximaal drie uur per week. Essentieel voor het succes van het Weerter model is de hechte samenwerking tussen alle betrokken partijen en organisaties. Dit zijn die partijen:

- MET ggz (begeleiding psychische klachten)
- Buro Andersom (begeleiding om je leven weer orde te krijgen, omgaan met verslaving)
- Moveoo (maatschappelijke opvang)
- Wonen Limburg (woningcorporatie)
- Het Zelfregiecentrum
- Vincent van Gogh (psychiatrie)
- Het Veiligheidshuis
- Gemeente Weert (Wmo, participatie, schulddienstverlening)

Alle partijen zitten in de Werkgroep Wonen die elke veertien dagen bijeen komt voor casusoverleg. Ook

het Veiligheidshuis Midden-Limburg sluit aan bij dit overleg.

De mensen in de maatschappelijke opvangwoningen betalen een eigen bijdrage. Voor een bed-voor-de-nacht is dit € 6,50 en voor een trajectbed € 12,50.

Het Zelfregiecentrum

In de keuken van het Zelfregiecentrum krijg je al snel uitleg hoe het koffiezetapparaat werkt. De eerste keer is er altijd wel iemand die een kop voor je inschenkt, daarna doe je het zelf.

In de wijk

Opvangwoningen staan in gewone straten in gewone wijken. De burens krijgen het telefoonnummer van de instelling die de maatschappelijke opvang uitvoert. 'We hangen geen bordje op de deur met "daklozenopvang", we willen dat mensen zo normaal mogelijk kunnen functioneren in de omgeving,' zegt Saskia Doek. 'In het geval dat er in een buurt toch overlast is, gaan de samenwerkende partners aan de slag. Ze gaan dan gezamenlijk met de buurt in gesprek, want er bestaan nog veel vooroordelen, bijvoorbeeld dat daklozen allemaal verslaafd zijn. Dat is niet zo, het betreft vaak mensen die die pech hebben gehad, of een keer een verkeerde afslag hebben genomen en daardoor alles kwijt zijn geraakt. Los van overlast in de wijk, investeert de corporatie Wonen Limburg in goed contact met de buurt. Stephan Gross, medewerker Leefbaarheid van Wonen Limburg komt dan met een pizzakar en bakt pizza's. 'Het helpt om het een beetje gezellig te maken.'

Dit is typisch voor hoe het eraan toegaat in het centrum aan de Roermondseweg. Het idee is dat je terecht kunt voor een praatje of hulp, maar ook dat je zelf iets bijdraagt. Dat kan van alles zijn, bijvoorbeeld helpen in de loods waar meubels worden opgeknapt en verkocht. Wie weer zelf een huis krijgt kan er voor weinig geld een heel interieur op de kop tikken. Ook is er een kledingwinkel, een computerruimte en een creatieve ruimte. In het Zelfregiecentrum zijn ervaringswerkers actief zoals Dorris, ze heeft het nodige achter de rug, wat te maken heeft met haar autisme. In het Zelfregiecentrum voelt ze zich als een vis in het water. Het contact met anderen is goed, ze kan zichzelf zijn en ze is goud waard voor veel andere bezoekers. 'Ik ben goed met cijfers, formulieren en regelingen. Dat is de positieve keerzijde van mijn autisme. Veel mensen hier vinden het juist heel moeilijk om orde op zaken te houden, ik ondersteun ze daarbij.' Dorris maakt gemakkelijk verbinding met anderen in

het Zelfregiecentrum. 'Ik weet uit ervaring hoe het is om anders te zijn en dat je emotioneel de aansluiting mist. Daardoor heb ik vaak snel een klik met mensen.'

Het Zelfregiecentrum in het kort

- Laagdrempelige open inloop
- Activiteiten voor en door deelnemers
- Iedereen is welkom (geen doelgroepen)
- Luisterend oor
- Uitgaan van kwaliteiten
- Herstellen doe je zelf
- Ervaringswerkers
- Ook maatschappelijke partners zijn hier 'thuis'

Grijs wonen

Soms is het voor een dakloze beter te worden opgevangen bij familie of vrienden en daar begeleiding en ondersteuning te krijgen. Maar, dit kan niet altijd: als iemand een uitkering heeft, geldt de 'kostendelersnorm' uit de Participatiewet. Mensen die samenwonen krijgen een korting op de uitkering. In speciale gevallen kan de gemeente Weert een uitzondering maken. Dak- en thuislozen mogen dan onder strikte voorwaarden drie maanden 'grijs wonen'. Ze krijgen een postadres in het Zelfregiecentrum en ze moeten elke week doorgeven waar ze verbleven, met ook een handtekening van de hoofdbewoner. Elke maand is er een gesprek met een begeleider in het Zelfregiecentrum. Een voorwaarde is ook dat verblijfplaats in de gemeente Weert is.

Woningmarkt

Het uitgangspunt is dat zo vroeg mogelijk ondersteuning wordt geboden zodat instroom in de maatschappelijke opvang kan worden voorkomen. Ook in de gemeente Weert zijn goedkope huurwoningen schaars. Daarom wordt in Midden-Limburg het 'matchingspunt passende zorg en begeleiding' ingericht. Corporaties, zorgaanbieders en gemeenten werken daarin samen om vraag en aanbod bij elkaar te brengen, en ook om goede afspraken te maken over de begeleiding van kwetsbare burgers.

Contact

Nieuwsgierig geworden naar het Zelfregiecentrum? Het Zelfregiecentrum is doordeweeks open van 9:00 tot 16:00 uur en op vrijdag tot 21:00 uur. In het weekend en op feestdagen van 10:00 tot 14:00 uur.

Zelfregiecentrum Weert, Roermondseweg 64, 6004 AT Weert, tel. 04 95 85 08 75.

E-mail: weert@zelfregiecentrum.nl

Contactpersonen gemeente Weert voor maatschappelijke opvang:

Hilke van Heumen, H.van.Heumen@weert.nl en

Merel de Graef, M.de.Graef@weert.nl; ook bereikbaar via het algemene nummer van de gemeente Weert

tel. 04 95 57 50 00

Maart 2019